

บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 : สิทธิการรับรู้ของประชาชน

ตามที่รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์
ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและตรวจสอบการใช้อำนาจ อันเป็นการส่งเสริมให้มีรัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย หรืออาจไม่เปิดเผยเพื่อให้ชัดเจนต่อการปฏิบัติ โดยจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้ว จะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน

3. เพื่อคุ้มครองการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลในส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงาน
รัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ได้ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน โดยได้จัดให้มีข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ตามมาตรา 16 ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบดูได้ เช่น

- ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ
- คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของ
เอกชน

- มติคณะรัฐมนตรี
- ข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนด ยกเว้น ข้อมูลข่าวสารที่เข้าข่ายยกเว้น
ไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือ ความมั่นคง
ของประเทศในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง เป็นต้น

ประชาชนทั่วไปขอใช้บริการเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารฯ ได้ด้วยตนเอง ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดได้ที่เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ www.oic.go.th หรือ เว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลคันทูลี
www.khunkhanun.go.th

บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร : ช่องทางใช้สิทธิของประชาชน

ตามที่รัฐบาลประกาศใช้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุนได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้จัดหาข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนมีคำขอ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่เข้าข้อยกเว้นไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือความมั่นคงของประเทศในทางเศรษฐกิจ หรือการคลัง เป็นต้น

ประชาชนทั่วไปสามารถใช้สิทธิขอ ดู ขอตรวจดูและขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งแสดงความคิดเห็นในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง www.khunkhanun.go.th

บทความการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

1. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามโดยยึดหลัก “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

2. สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ได้กำหนดสิทธิสำคัญ ๆ แก่ประชาชน ดังนี้

2.1 สิทธิได้รู้ (ตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่ โครงสร้างและการจัดองค์กร, อำนาจหน้าที่, สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลหรือคำแนะนำ และข้อบังคับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งต่าง ๆ

2.2 สิทธิตรวจดู (ตามมาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

- ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
- นโยบายและการตีความ
- แผนงาน โครงการ งบประมาณ
- คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน
- สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุน
- มติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติ

คณะรัฐมนตรี

- ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการกำหนด

2.3 สิทธิขอกู้ (ตามมาตรา 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และพร้อมจะให้ได้ มิใช่การต้องจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวมขึ้นใหม่ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ดังนี้

- กรณีที่เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐพร้อมที่จะจัดหาให้จะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในวันที่รับคำขอ

- กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 5 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน 15 วัน หรือไม่สามารดดำเนินการให้แล้วเสร็จด้วย

2.4 สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง (ตามมาตรา 9 และ 11 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ โดยที่หน่วยงานของรัฐจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมได้ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย

2.5 สิทธิคัดค้านการเปิดเผย (ตามมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยผู้รับแจ้งมี

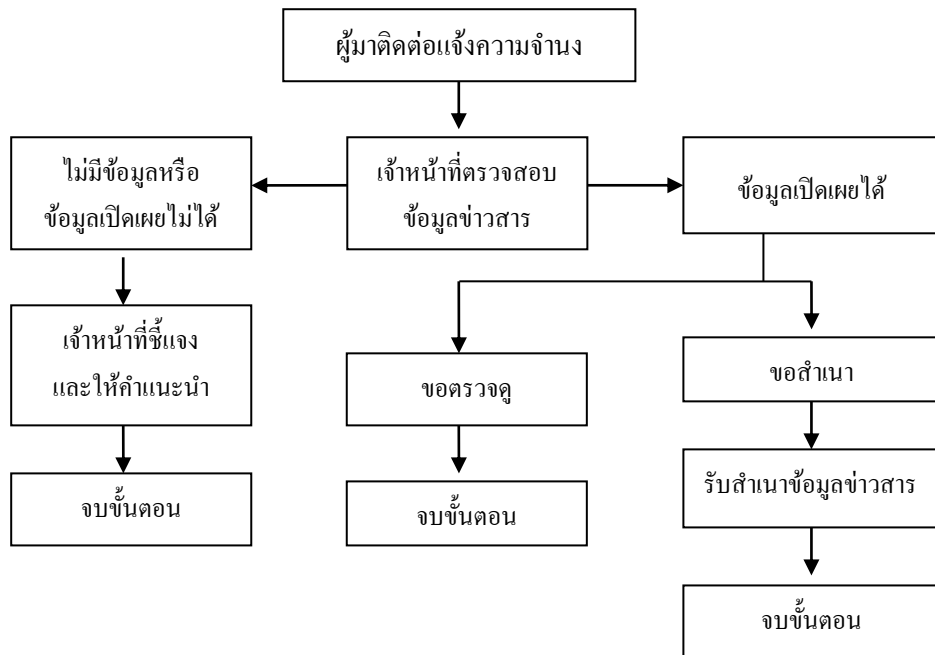
สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

2.6 สิทธิร้องเรียน (ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือไม่ได้รับความสะดวก ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เว้นแต่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับความร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นก็ให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน

2.7 สิทธิอุทธรณ์ (ตามมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย บุคคลนั้นสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับความร้องเรียน ซึ่งคณะกรรมการจะพิจารณาส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

2.8 สิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน (ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ) บุคคลมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนเองจากหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ ถ้าพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวไม่ถูกต้อง ตามที่เป็นจริงก็มีสิทธิยื่นคำขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลนั้นได้

3. ขั้นตอนการขอรับข้อมูลข่าวสารของราชการ

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้มาติดต่อด้วยตนเอง

- 4.1 กรอกแบบการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
- 4.2 ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้ เจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำแก่ท่าน

5. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 9 ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

6. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการและแสดงความคิดเห็น

6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนทราบและสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ www.khunkhanun.g.th

6.2 ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ณ ที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน และเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน
อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
โทร.0 7469 1476 โทรสาร. 0 7469 1476 ต่อ 117
www.khunkhanun.go.th

ขั้นตอนการขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร

ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

ช่องทางการติดต่อ

ด้วยตนเอง ณ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

074 691 476

074 691 476 ต่อ 117

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน
210 หมู่ที่ 2 ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน
จังหวัดพัทลุง 93130

www.khunkhanun.go.th

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540

“เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชน โดยได้กำหนดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการและกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิของประชาชนไปพร้อมกัน พระราชบัญญัติฉบับนี้มีแนวคิดหลักการ เพื่อ

1. ให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ โดยกำหนดข้อยกเว้นให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส อันเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมประชาธิปไตย

2. รับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ที่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ สิทธิในการขอคำปรึกษา สิทธิในการตรวจสอบดูข้อมูล สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของทางราชการ สิทธิในการขอสำเนา หรือสำเนาที่มีการรับรอง สิทธิในการได้รู้ถึงข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ สิทธิในการร้องเรียน และสิทธิในการอุทธรณ์

3. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกือบทั้งหมด หรือส่วนใหญ่ สามารถเปิดเผยได้ ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยยกเว้นจะมีได้เฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น

ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างไร?...

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีข้อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบโดยวิธีการและรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. นำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเช่นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดองค์กร สรุปรออำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีดำเนินการ เป็นต้น

2. นำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดมารวบรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบดูได้โดยสะดวก เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการและงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ สัญญา สัมปทานสัญญาที่มีลักษณะผูกขาด ตัดตอน เป็นต้น

3. ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขออนอกจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เข้าข้อยกเว้นไม่ต้องเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์หรือความมั่นคงของประเทศในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง เป็นต้น

ถ้าประชาชนไปขอข้อมูลข่าวสาร และหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉย หรือปฏิเสธไม่เปิดเผย หรือปฏิเสธว่า ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ประชาชน จะมีสิทธิดำเนินการอย่างไร?...

ในกรณีที่ไปขอข้อมูลข่าวสารแล้วหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉยหรือปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิร้องเรียน หรืออุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

ประชาชนจะสามารถร้องเรียนหรือ อุทธรณ์การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการ ของหน่วยงานของรัฐได้หรือไม่

ประชาชนสามารถส่งเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยส่งเป็นจดหมายหรือไปด้วยตนเองที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ